

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szombán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
DR. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

A FANTÁZIA

ismét vigan gőzölög a tulfütött agyak rottyogó kásájából. Mint a fehér párázat, amely a hideg levegőben fátyolszerűen imbolyog, úgy hajlik, tépődik, szakadozik csafatokra és elmosódó foszlányokra a képzelet sápadtszínű ködfelhője. Közben egészen furcsa körvonalu alakok rajzolódnak ki belőle: a rémhírek száz és száz féle változata. Ki győzné csak a példa kedvéért is felsorolni őket.

Nincs olyan lehetőség, amelyet a tulizगत fantáziák igaz valóságként ne idéztek volna fel. Minden ötlet, minden elgondolás mely a valószínűség látszatát kelteti, ott kóvályog a félelem látától forró agyvelők fölött és, bontogtja kísértetszárnyát mint a denevér az esti szürkületben.

Erdemes csak a lélektani tanulmány kedvéért is elmondani egy »rémhirt« az embereknek. Alig akad közöttük, aki okos higgadsággal azonmód megbírálja és a kellő értékre szállítja le. A legtöbbje tágranyított szemmel, tátott szájjal halgatja és az első hosszabb lélekzettel, melyet kiprésel a tüdejéből, a meggyőződés hangján tör elő:

— En mondtam, hogy így lesz. Nem is lehet másképp!

Be szánalomraméltók ezek az emberek! Be szegyelni valóan ügyügyek! Es ostorozni való jellemgyöngeségük milyen csunyan ütözik ki belőlük!

Hát a koponyák szirtfaláról még mindég nem sugárzik vissza a józan ész verőfénye olyan erővel, hogy szétozlassza a fantáziák rémalaku ködfátyolát? Es az emberek még mindég nem jöttek rá arra, amit a kis gyermek értelme derengésnek hajnalán tanul meg, hogy a felhők még olyan szeszélyes alakulataiba is csak a néző szeme képzelet belé a toporzékoló táltosokat és szörnységes sárkányokat?

Senki sem restelli a félelmét mely elhitei vele a képzelet hazugságait? Es senki sem áll-

ja, hogy másokat is beleringason a hazugság elhívésébe?

Régi időkben előfordult, hogy egész falu népére ráragadt a táncdüh és vitustáncot ropva vonultak végig az utakon. Az egyéni együgyűségen aratott diadalt akkor a tömegézés. Ma ugyanezzel lehetne megmagyarázni a fogak vacogásában megnyilatkozó vitustáncot. Vállalják vajjon ezt a magyarázatot a rémhírtérjesztők?

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

A rendőrség novemberben

A rendőrkapitány havi jelentése.

Ebben a hónapban különösen érdekes a rendőrkapitány havi jelentése, amely békés időben meg lehetett szürke szokott lenni. Most azonban a mozgalmas idők nyoma megjárta ez a jelentés is, amely a következőképen szól:

A személy és vagyonbiztonság az elmúlt hónapban általában kiegyensúlyozott volt. Lopás büntette 5, lopás vétség 15, egyéb büntetés vagy vétség 4 esetben fordult elő, bal esetbejelentés jelentéktelenebb sérülésekről 13 történt. A kihágási iktatóba beérkezett 64 ügydarab.

Tüzeset elő nem fordult, közlekedési akadályok elő nem fordultak az egyesületek működése körül kifogás fel nem merült.

A háborus mozgalmak az elmúlt hónapban is rendkívüli feladatokat róttak a rendőrségre. Eltekintve a beszállítások, átvonulások, katonai szükségletek kielégítéséről, különösen nagy munkát adott a galiciai menekültek kezelése. Ezeknek száma ugyan ma már tetemesen lepadt, mert a kárpáti betörések hírére a vagyonosok önként elutaztak, a vagyontalant közül pedig felsőbb rendeltre 1617 egyént küldtünk Ungarisch-Hradiechba.

A felvidéki orosz betörések híre városunkban is bizonyos nyugtalanosságot keltett, aminek az volt az oka, hogy 22-én éjjel az Erzsébet köz-kórházból és a dohánygyári pihenő állomásról a sebesült katonákat elszállították és ugyanakkor kapott parancsot az itten elszállásolva volt 9. sz. Stryji ezred is a tovább vonulásra, továbbá az is nyilvánosságra került, hogy a kir. ügyészégi fogházban lévő rabokat is előkészítették az elszállításra. Másnap 23.-én reggel a felvidéki menekültek egyik vonatáról, melyre az oroszok Koskőz tájéán rálöttek, a pályaudvaron 7 halottat, köztük Kováts Árpád körjegyzőt tettek le, akik itt temettek el. Ezen eseményekkel egy időben és a következő két napon a vasuton és járműveken tömegesen érkeztek a felvidéki, ezek között nemcsak Szinna és Homonna, hanem Nagymihály, sőt ettől lejjebb eső környékbeli menekültek is. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy a hatósági figyelemzeteések és nyugalomra intő kijelentések dacára 22, 23 és 24-én számos tehetősebb család leginkább nők és gyermekek elutaztak.

A kedvező hírek érkezése után, t. i. hogy Homonnáról és Szinnáról az oroszokat kiérték, az izgalom csillapult, a nyugalom teljesen helyreállt és a felvidéki menekültek nagyrésze visszatért, kik közül a vagyontalantokrak díjmentes utazási igazolványt adtam és ezeket itten tartozkodások ideje alatt a belügyminiszter ur által a főispán ur utján rendelkezésemre bocsájtott összegből, a mutakozó szükséghez képest pénzbeli segéllyel láttam el.

A polgárórség szervezése ügyében 22. d. u. a városháza termébe értekezletet hívtam egybe, melyen a város minden rendű és rangu polgáraiból 800 on felül vettek részt s a polgárórség felállítását egyhangú lelkisédéssel elhatározták. Az órség parancsnokául Bajusz József árvaszéki h. elnök, parancsnok, helyettesekül Herioz Sándor ipartestületi elnök és dr. Székely Albert ügyvéd választattak meg, akik az előirt esküt előtem tetették. Az órség működésének megkezdését néhány napra elodáztam az, hogy a jelentkezők közül mint B. alszótályu népfelkelőket sokat besoroztak. Ezek

most kihagyandók lesznek. Az órségnek megfelelő helyiséget a róm. kath. elemi iskolában Bessenyei István apátplébános ur volt szives átengedni.

Kikap az orosz.

Megismeri a magyar virtust.

A Kárpátok alján aratott győnyörü magyar diadalok egész sorozatáról adnak hírt a táviratok. A hős magyar fiuk még munkában vannak, még nem fejezték be egészen a hegykoszoru kitisztogatását, de győzelmünk már is teljes: végképen elválták a betörő seregeket az orosz főseregtől s ezzel végképen megsemmisültnek tekinthető a második orosz invázió. Amely, hogy mennyire borzalmasabb véget ért, mint a szeptember végi betörés, arról a halottak és sebesültek nagy számán kívül a foglyok rengeteg sokasága tanuskodik. Visszajutni egy orosz sem képes a fősereghez, aki benn szorult a magyar földön, vagy meghal, vagy megadja magát.

Megemlegetik a magyar offenzívát. Es ha az ellenség itt-ott próbálkozik is még bennünket nyugtalanítani, az a háboru végső kimenetelére hatást nem gyakorolhat. Az északi harotéren olyan a pozíciónk a muszka hadseroggel szemben, hogy abból már a teljes diadal reményosilaga sugárzik felénk. Katonailag és pészügyiilag megerősödvé erőben, bátorságban, vitéségben meg nem törve várjuk az alkalmat, amely meghozza számunkra a döntést, fegyvercink diadalát és utána a békét, melynek idejében még rohamosabb, erősebb és gazdagabb lesz a magyar.

Aggodalomra nincsen ok. A muszka megtörve, alaposan megfogyatkozva, határainkat nyugtalanítja, csak, hogy kifényesítse jnémi kép megrozsdásodott nimbuszát a balkáni népek előtt, de ez hiábavaló törekvés. Hiu ábránd az, hogy akár a monarchiának egy része, akár a Balkánból egy talpalatnyi föld is muszka kézre kerüljön. Nem, es

SZOLYVAI

HUGYHAJTÓ ÉS HUGYSAVOLDÓ GYÓGYVIZ.

Lapunk mai száma 2 oldal.

Dr. Kétyi, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanárok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatásu: csusz, közsvény, hólyag, vesebajoknál, czukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kitűnő ízű üdítő ital.

Kapható mindenütt.

nem történhetik meg, mert a hadakat vezérlő Isten látja a mi igazunkat s nem engedheti, hogy az ármany győzedelmekedjék az erény, az erkölcs fölött.

Nagy György főhadnagy.

Ninos ember Ujhelyben, akinek szívébe ne nyílalna a hír, hogy Nagy György, a 10-es honvédek főhadnagya a krakkói kórházban meghalt. Mindnyájan úgy éreztük, mintha valami vérbeli hozzátartozónkról jönné a gyászír; annyira szívünkhez nőtt ez a dőce, bátor, gyönyörű katona.

Vitéz ujhelyi bajtársaival sok diadalmas osztagban mindig az első közt küzdött, míg karsébél hasakerült. Amint a sebe begyógyult, sietett vissza a becsület mezejére, ahol már várt rá a gyászos végzet. A második sebészlése halálos volt. Még megérte, — a krakkói kórházban, — hogy mellére tűzhette Ő felsége legmagasabb elismerésének dísz jelét, — azután elhunyt. Hősi halála könnyes részvétet kelt mindenütt, ahol csak ezt az igazi magyar katonát ismerték.

Nándorfehérvár

ormain magyar zászlókat lobogtat a hideg szél. A nagy magyar áom valóra válik egy legendás életű király uralkodásának 66-ik évfordulóján, melynek nyugalmát, megérdemelt szent pihenését, irigykedő ellenségeink által felkavart háború savorja meg. Soha sebb ajándékot még nem tettek királyi trón elé hűséges alattvaik, mint most a magyar katonák Belgrád elfoglalásával, melyet magyar vér osatol vissza Szent István koronájának szent testébe.

Belgrád elfoglalása az új történelem ragyogó fejezetét nyitja meg. A régi áimot, mely a Hunyadi Mátyás országának visszatértéről szőtt szép ábrándokat, megvalósítani látjuk és mámoros örömmel üdvözöljük az új magyar történelem piros hajnalhasadását.

Belgrád elfoglalása a magyar vitézség új bizonyága. A királygilkosokat magyar katonák mentek megbüntetni és e nagy órákban a szívét jarkát át büntető fegyvereink a gyilkosok fajzatának.

Küldetésünk, melyet a történelem osztott ki ránk, hiszük, hogy nemsokára befejezéshez jut. Az ököi,

mely ezer éven át sujtott le keményen mint a pörly a kultura ellenségeire, most is régi erejében él és büntet és készül elsöpörni a földről azokat, akik barbár erőszakkal törnek mindnyájunk jóléte 's nyugalma ellen.

Es régi erőnk feltámadása új életre hívja régi fegyvereink korát. Belgrád lekerül a térképről, határaink vonalai, mint óriás karok kinyulnak és magukhoz ölelik az újra megkerült földet. Ősi végvárunk ismét a miénk. A magyar kar asólkeményen lesújtott elleneire, egyike holtan terül el, ahogy kiszakított beteg testéből a szívet.

Új történelmünk ez első napján ünnepejük tele szívvel, bizakodó mámorral a soha nem fogyó magyar vitézséget.

A Karolineum a katonákért.

A Karolineum előljárósága a Hadsegélyző Hivatal vezetőjétől az alábbi köszönő levelet kapta:

Budapest, 1914. nov. 26.

„Karolineum“ róm. kath. leánynevelő intézet előljárósága

Sátoraljaiújhely,

A folyó évi nov. 11-én kelt értesítésben felsorolt a katonák réssére hozzánk juttatott újabb nagy adományért és a meghatározó buzgó fáradozásért ismételtén hálás köszönetet mondok.

A Hadsegélyző Hivatal vezetője.

El nyilatkozattal kapcsolatban a már régebben hozzánk került adományokról számolunk be. Gaal J. befőtött, málnaszörpöt, Ozabiner J. baracklevárt, 5 koronát, Hedrik A. gyümölcsöt, paradicsomot, teát, cukrot, citromot, rumot, Wüdt Jakab bort, Zalay Hortenzia 10 hősapkát, 9 pár érmelegítőt, Sz. A. 4 hősapkát, 4 pár érmelegítőt, Pich Ernőné 5 hősapkát, 5 pár érmelegítőt, Osizy Beáné 2 hősapkát, 2 pár érmelegítőt, Kail Jenőné 1 hősapkát, 2 pár érmelegítőt, Malatschek Jánosné 6 inget, 1 nagy párnát 3 huzattal, 3 törülközőt, Tóth Lajosné 5 kis párnát, 3 alsónadrágot, Szűcsné 3 inget, 3 alsónadrágot, üzv. Erdélyi Józsefné, 3 inget, 2 alsónadrágot, Babják Andrásné 1 inget 2 törülközőt, Szabó Lajosné 1 inget, 1 alsónadrágot, 1 törülközőt Bedosó Istvánné 1 inget adott.

Fogadják a jószívű adakozó ezuton a Caroina-uu főnöknőjének hálás köszönetét.

Az oroszok leghiresebb hadvezéréket letartóztatták. Rennenkamp : áruló.

Bukarest, dec. 6.

A bukaresti „Adeverul“ című lap, melynek Oroszországból érkező hírei hiteleseknek tekinthetők, egy odesszai távirata alapján jelenti:

Rennenkamp tábornokot, az egyik orosz hadsereg vezérét, letartóztatták. Rennenkamp ugyanis 18 órai késéssel érkezett meg seregeivel a legfőbb hadvezetőség által részére kijelölt helyre s e késés folytán lehetővé vált a németek áttörő mozdulata.

A nagy küzdelem északon. Reményteljes harcok Lodznál.

Berlin, dec. 6.

A nagy vezérkar hivatalosan közli:

A Mazuri-tavaktól keletre az ellenség nyugodtan viselkedett. A Lodz körüli harcok ép úgy, mint eddig, megfelelnek várakozásainknak. Dél-Lengyelországban nincs változás.

Kétségbeesetten védekeznek a szerbek. Az utolsó erőfeszítés.

Déli hadseregünk főhadiszállásáról jelentik:

Belgrádtól délre csapataink tért nyernek.

Arangelováctól és Crn. Milanováctól nyugatra az ellenség újabb erősítéseket kapott és vehemens támadásait nyugat felé folytatja.

A csapataink által megszállott szerb területekre, melyeket csaknem elpusztulva találtunk, az elmenekült lakosok lassanként kezdenek visszatérni.

Magában Belgrádban mintegy 15 ezer lakos megmaradt. Az általunk szervezett városi közgazgatás már gyakorolja funkcióját.

A német-francia háború.

Berlin, dec. 6.

A német nagy főhadiszállás jelenti:

Ma éjjel a Bethune-től keletre fekvő Vermelleuse helységet, melynek további tartása a francia tüzérség állandó tüzeiben csak felesleges áldozatokat kívánt volna, tervszerűen kiürítettük. A meglévő épületeket levegőbe röpítettük. Csapataink a helységtől keletre előre kiépített hadállásaikba vonultak. Az ellenség eddig nem volt képes őket követni.

Altkirchentől nyugatra és délnyugatra a franciák jelentékenyebb erőkkel megújították támadásaikat, de sikertelenül. Itt nagy veszteségeket szenvedtek.

Egyebekben nyugaton nem volt említésre méltó esemény.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Győzelem Galiciában és a Kárpátokban.

Zemplénben ismét 500 foglyunk van.

Budapest, dec. 7,

Az osztrák-magyar vezérkar hivatalosan jelenti:

A Lengyelországban folyó csata a szövetséges haderőkre nézve kedvezően halad előre.

A Nyugat-Galiciában előrenyomuló orosz haderőket csapataink és német csapatok délről megtámadták. Itt 2500 oroszot foglyul ejtettünk és némi trént zsákmányoltunk.

A Kárpátokban részleges harcok voltak. A beszédekben (Zemplénvármegye) betört ellenséget visszavertük és 500 foyot ejtettünk.

Höfer vezérőrnagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő